

Bi plačali 1.600 evrov za boljši vid

Nina Simič

08.07.2013 08:32 Dopolnjeno: 08.07.2013 08:33

V zadnjem času se kar precej Slovencev odloča za operacijo za odpravo dioptrije v tujini, predvsem v cenejši sosednji Hrvaški; kakšne so prednosti in nevarnosti in kaj o tem pravijo slovenski oftalmologi?

Članek je bil objavljen v majski številki **Moje finance**

»Vse sem opravila v enem koncu tedna; v četrtek popoldne sem imela pregled pred operacijo, in ker sem bila primerna, so jo v petek tudi opravili. V soboto sem imela še prvi kontrolni pregled in lahko sem šla domov, saj je bilo vse v redu,« pove svojo izkušnjo Urša iz Ljubljane, ki se je odločila za operacijo na hrvaški kliniki Svijetlost. Zakaj na Hrvaško? »Cene na tamkajšnjih klinikah so skoraj še enkrat nižje kot pri nas. Redno ponujajo tudi posebne akcijske cene pregledov in operacij, na primer za uporabnike Facebooka ter druge. Lasersko operacijo lasik so mi z vsemi potrebnimi pregledi tako ponudili že za 1.570 evrov za obe očesi.«

Za podobno operacijo se je zanimala tudi Tina. »Pri hrvaških klinikah je bilo veliko posluha za paciente, saj so večkrat v stiku s tabo po elektronski pošti in telefonu. Razložijo ti celoten postopek naročanja, operacije in cene. Seveda sem se o operaciji dobro pozanimala tudi pri nas. Hrvaške cene v katerikoli kliniki so veliko ugodnejše, kakovost pa naj bi bila enaka oziroma celo boljša, sem prebrala na različnih forumih,« pojasni Tina

»Cene na hrvaških klinikah so skoraj še enkrat nižje kot pri nas,« je izkušnja Urše iz Ljubljane.

Nekoliko drugačno izkušnjo pa ima Klara: »Po vsej sili so me hoteli prepričati za operacijo, čeprav sem jim povedala, da se mi dioptrija zadnja leta še preveč spreminja, da bi bila po uradno znanih merilih primerna za operacijo. V vsakem primeru so me hoteli prepričati vsaj za prvi plačljivi pregled, ki sicer s popustom stane 70 evrov in velja pol leta.« Klara torej pravi, da so bili hrvaški ponudniki precej agresivni: »Laserska operacija oči le ni poseg, za katerega bi se odločil čez noč in se prepustil komurkoli zaradi obljubljenih nizke cene.«

Hrvaška torej velja za cenejšo, toda pri operaciji oči, ki jo opravimo daleč od doma, moramo računati še na to, da potrebujemo spremljevalca, saj je vid na dan pregleda in operacije zelo omejen in moten. Če bi se odločili za Uršino "vikend možnost", bi bilo takole: »Plačati je treba dve prenočitvi oziroma bivanje za dve osebi ter računati na potne stroške od Ljubljane do Zagreba in nazaj. Navadno je ceneje in bolj preprosto tam preživeti konec tedna, razen če ste kje bližje Zagrebu. »Skupno naju je to z očetom stalo okrog 170 evrov. Potreben bo tudi še kakšen nadaljnji pregled in vsakemu lahko prištejemo okoli 50 evrov potnih stroškov iz Ljubljane. Še vedno pa se mi je to v primerjavi s cenami naših klinik splačalo, saj sem prihranila več kot 800 evrov.«

Lasik pri nas okoli 2.600 evrov

V Sloveniji vas laserska operacija z metodo lasik za obe očesi pri nekaterih ponudnikih stane okoli 2.600 evrov. »Od maja do julija pa bo na voljo po posebni ceni, s čimer se bomo približali stroškom, ki bi jih imeli, če se odpravite čez mejo,« pravi Kristina Mikek iz Morela okulisti. In kako pri njih poteka celoten postopek? »Pacient se najprej naroči na brezplačen informativni pregled in svetujemo mu, ali je primeren za operacijo za odpravo dioptrije. Sledi predoperativni pregled, kjer se opravijo vse meritve, potrebne za izvedbo posega. Po posegu sledita še vsaj dva kontrolna pregleda. Operativni poseg se praviloma izvede v tednu dni po predoperativnem pregledu,« pojasni Kristina Mikek in doda: »Po nam dostopnih informacijah so akcije ponudnikov čez mejo, ki se široko oglašujejo, pogosto zavajajoče tako v zvezi z možnostmi izkoriščanja storitev kot v zvezi z dodatnimi skritimi stroški. Pri nas operativni poseg izvede oftalmolog, s katerim se je pacient pogovarjal na pregledu, ne pa specializanti in mladi, razmeroma neizkušeni specialisti. Zdravnik, ki je pri nas izvedel poseg, je dosegljiv 24 ur na dan.«

»Po nam dostopnih informacijah so akcije ponudnikov čez mejo pogosto zavajajoče tako v zvezi z možnostjo izkoriščanja storitev kot v zvezi z dodatnimi skritimi stroški,« opaža Kristina Mikek.

Podobno razmišlja tudi Marjan Irman iz Očesnega centra Irman, kjer imajo za nekatere vrste operacij podobne cene kot pri Moreli in višje kot na Hrvaškem. »Naš odgovor na popuste so paketi oskrbe. Z najmodernejšo metodo femtolasik bi vas paket A stal 1.300 evrov za oko, vključuje pa operacijo, najmanj štiri preglede po operaciji ali vse potrebne preglede v obdobju dveh let in morebiten vnovičen poseg, ki časovno ni omejen. Paket B, ki stane 1.110 evrov za oko, pa zajema operacijo in najmanj dva pregleda po operaciji. Cena kontrolnega pregleda je sicer 50 evrov, pojasni Irman. Pravi, da ima femtolasik eno samo pomembno prednost; to pa je, da je pacient za delo teoretično sposoben že naslednji dan. Praktično pa je normalno sposoben po enem do dveh tednih, po enem mesecu pa ni več razlike. Kako pa je s cenami drugih operacij? Pri PRK (površinski pristop za preoblikovanje roženice, kjer epitel odstranimo ročno) ali napredni površinski tehniki trans PRK (kjer epitel odstranimo z laserjem in je celjenje krajše) stane paket A tisoč evrov in paket B 800 evrov za eno oko. Predoperativni pregled stane od 80 do 140 evrov, pojasni Irman.

Agresivni južni sosedje

Višje cene pri nas pa imajo očitno tudi drugo plat zgodbe. Hrvaški izvajalci, zlasti Klinika Svijetlost, so na našem trgu precej agresivni, opažajo poznavalci. Poleg oglaševanja na spletu in TV zelo aktivno pridobivajo podatke interesentov prek različnih nagradnih iger in so z njimi tudi dosledno in celo večkrat v stiku po elektronski pošti in po telefonu. »Članom slovenske zdravniške zbornice operacij ni dovoljeno oglaševati v medijih in uporabljati drugih reklamnih pristopov, medtem ko hrvaški tekmeči to počnejo. Če bi se število posegov pri nas povečalo na primer z 200 na tisoč, bi bila tudi pri nas cena lahko nižja,« ob tem poudari Irman.

»Pri laserski odpravi dioptrije gre za izjemno natančno očesno operacijo, zato je etično zavezujoče izbrati tisto vrsto operacije, ki je optimalna za bolnika, in ne tiste, ki je recimo hitrejša ali trenutno v akciji,« opozarja Marko Hawlina.

Podobno razmišlja tudi oftalmolog Marko Hawlina, predsednik Združenja oftalmologov Slovenije: »Na ozemlju Slovenije ne bi smeli oglaševati zdravstvenih storitev hrvaških izvajalcev, če je to za slovenske izvajalce prepovedano, ali pa to dopustiti tudi našim zdravnikom. Ni prav, da ministrstvo za zdravje in inšpekcijske službe to dopuščajo.« Hkrati pa opozori še na nekaj: »Pri laserski odpravi dioptrije

gre za izjemno natančno očesno operacijo, zato je etično zavezujoče izbrati tisto vrsto operacije, ki je optimalna za bolnika, in ne tiste, ki je denimo hitrejša ali trenutno v akciji.«

Kaj pa o tem menijo na naši največji kliniki v Ljubljani? »Tovrstne operacije so samoplačniške, zato se cene oblikujejo tržno. Če se bo zaradi konkurence povpraševanje spremenilo, se bo tudi cena storitve verjetno temu prilagodila. Razlike v ceni niso pogojene toliko z oglaševanjem kot s tržnimi zakonitostmi,« razmišlja Brigita Drnovšek Olup, strokovna direktorica UKC Ljubljana.

Oči niso potovanje z letalom

Vsak na razmerje med ceno in kakovostjo torej gleda s svojega vidika, zato se predhodno vendarle dobro pozanimajte o kakovosti storitve, preglejte forume in poiščite ljudi, ki so na neki kliniki že bili uspešno operirani. Seveda dobro pretehtajte tudi vse stroške, pri bolj oddaljenih krajih pa ne pozabite še na stroške nekajdnevnega bivanja in kontrolnih pregledov. Čeprav so zdajšnje laserske operacije že zelo uspešne in varne, pa na prvo mesto vendarle postavite kakovost storitve, kajti oči niso kar tako, kar ponazori tudi Kristina Mikek: »Operiranja oči ni mogoče primerjati s storitvami nizkocenovnih letalskih prevozov ali z akcijsko prodajo v supermarketu.«

Kdaj se povrne laserska operacija?

Čeprav odločitev o operaciji dioptrije vida pogosto niti ne nastane na podlagi finančnega izračuna, temveč bi si radi privoščili življenje brez omejitev in obveznosti, smo vseeno naredili hiter izračun, ali se nam operacija finančno splača. Najpogosteje uporabljane enomesečne mehke leče stanejo od 25 evrov za šest leč (za tri mesece). Za vse leto torej potrebujemo štiri škatlice, kar nas skupno stane okoli 100 evrov. Potrebujemo še čistilno tekočino, in sicer vsaj tri do štiri plastenke na leto, kar je še dodatnih 50 evrov. Vsako leto ali dve bi morali opraviti tudi popoln okulistični pregled in tako je skupni strošek približno 200 evrov na leto. Naložba v operacijo se torej vrne v približno desetih letih, odvisno, za katero vrsto operacije gre, kje jo opravimo in katere leče dejansko uporabljamo. Pri tem pa se z operacijo znebimo vsakodnevne skrbi in nezmožnosti opravljanja določenih opravil, igranja športov, potapljanja in podobnega.

Katero vrsto operacije izbrati?

Pri odločitvi za vrsto operacije je pomembnih več dejavnikov, kot so vlažnost oči, dioptrija, vrsta fizične aktivnosti, starost in ena izmed najpomembnejših - debelina roženice. Čeprav boste na spletnih straneh izvajalcev našli več različnih ali pa tudi podobnih tehnik pod drugačnimi imeni, v grobem ločimo dve vrsti operacij - prve so površinske tehnike, kot je PRK, kjer epitel odstranimo ročno, nato pa lasersko preoblikujemo površino sredice roženice. Pri najnovejši trans PRK se epitel odstrani z laserjem brez dotika očesa, vendar so za to operacijo potrebni laserji najnovejše generacije. V drugo skupino sodijo tržno zanimivejše metode, kot je lasik, po kateri je vid dober že takoj po posegu in je potrebnih manj pregledov. Pri tej vrsti pa je zaradi lamelnega zarezovanja s femtolaserjem ali cenejšim mehanskim mikrokeratomom nekoliko večja možnost zapletov. Ti lahko nastanejo ob sami operaciji ali pozneje. Površinske tehnike so cenejše in varnejše kot lasik, v zakup pa moramo vzeti, da okrevanje traja nekoliko dlje in zahteva več pooperativnih pregledov, nam je pojasnil oftalmolog Marko Hawlina.